

KODE DOKUMENTASJON FOR FOLKETELLINGENE 1865 TIL 1910.

Denne kodeboken viser først et sammendrag av variablene som forklares mer detaljert nedenfor.

KODEBOK SAMMENDRAG	HUSHOLDSPOST (H)			Brukt i hvilke år?			
				+ variabel finnes		- variabel mangler	
Variabler	Felt navn	Pos.	Ant. siffer	1865	1875	1900	1910
Posttype (H)	RECORDTY	1	1	+	+	+	+
Kommunennummer	MUNICINR	2	4	+	+	+	+
Kretsnummer	ENUDISNR	6	4.2	+	+	+	+
Bostedsnummer	RESLISNR	13	4.2	+	+	+	+
Leilighetsnummer (bare bytelling)	APALISNR	20	3.2	-	-	+	+
Landkode	COUNTRYC	26	4	+	+	+	+
Husholdningsnummer	HOUSEHNR	30	3	+	+	+	+
Antall personer	NPERSONS	33	3	+	+	+	+
Bostedsnavn	RESINAME	36	16	+	+	+	+
Totalt antall posisjoner		52					

KODEBOK SAMMENDRAG	PERSONPOST (P)			Brukt i hvilke år?			
				+ variabel finnes		- variabel mangler	
Variabler	Felt navn	Pos.	Ant. siffer	1865	1875	1900	1910
Posttype (P)	RECORDTY	1	1	+	+	+	+
Kommunennummer	MUNICINR	2	4	+	+	+	+
Kretsnummer	ENUDISNR	6	4.2	+	+	+	+
Bostedsnummer	RESLISNR	13	4.2	+	+	+	+
Leilighetsnummer (bare bytelling)	APALISNR	20	3.2	-	-	+	+
Personnummer	PERSONNR	26	3	+	+	+	+
Husholdsnummer	HOUSEHNR	29	3	+	+	+	+
Ny husholdning	NEWHOUSE	32	1	+	+	+	+
Kjønn	SEX	33	1	+	+	+	+
Bostatus?	RESIDENT	34	1	-	+	+	+
Sedvanlig/antatt oppholdsted	PTRESIDE	35	4	-	+	+	+
Familiestatus	posisjon I	FAMREPO1	39	2	+	+	+
	posisjon II	FAMREPO2	41	2	-	+	+
	NAPP Relate	FAMRENAP	43	4	+	+	+
Sivilstatus	MARITALS	47	1	+	+	+	+
Yrke	Hierarkisk (hovedyrke)	MOCCUHIE	48	2	+	+	+
	Næring (hovedyrke)	MOCCUTRA	50	2	+	+	+
	Hierarkisk (biyrke)	SOCCUHIE	52	2	+	+	+
	Næring (biyrke)	SOCCUTRA	54	2	+	+	+
	NAPP HISCO	OCCNAPSC	56	5	+	+	+
	NAPP HISCO status	OCCNAPPS	61	2	+	+	+
	NAPP HISCO relasjon	OCCNAPPR	63	2	+	+	+
	NAPP product	OCCNAPPP	65	3	+	+	+
	NAPP HISCO (biyrke)	OCCNAPSC2	68	5	+	+	+

	NAPP HISCO (stat.biyrke)	OCCNAPPS2	73	2	+	+	+	+
	NAPP produkt (biyrke)	OCCNAPPP2	75	3	+	+	+	+
Fødselsdag		BDAY	78	2	-	-	-	+
Fødselsmåned		BMONTH	90	2	-	-	-	+
Fødeselsår		BIRTHYEA	92	4	+	+	+	+
Fødested		PLACEBIR	96	4	+	+	+	+
Statsborgerskap		NATIONAL	100	3	-	+	+	+
Religion		RELIGION	103	4	+	+	+	+
Sykdom		SICKNESS	107	2	+	+	+	+
Etnisitet (Fars etnisitet i 1875)		FETHNICI	109	4	+	+	+	+
Mors etnisitet i 1875		METHNICI	113	4	(+)	+	-	-
Språk		LANGUAGE	117	4	-	-	+	+
Fornavn		FIRSTNAM	121	16	+	+	+	+
Etternavn		LASTNAME	137	16	+	+	+	+
Totalt antall posisjoner			153					

Variabel dokumentasjon:

Kodafilene består av en husholdspost (H) som foreløpig inneholder lite informasjon utover bostedsnavn og en personpost (P), som inneholder alle opplysninger gitt om hvert enkelt individ. De fire første numeriske variablene er de samme i begge postene og gjør det mulig å koble dem sammen. Krets-, bosteds- og leilighetsnummer kan inneholde bokstaver i kilden. Disse er blitt erstattet med to desimalsiffer etter et desimalpunktum, f. eks. a = .1 etc.

En husholdspost er satt inn hver gang en ny husholdsmarkering ble funnet i originalkilden eller ut på annen informasjon. Fordi et stort hushold kan strekke seg utover mer enn en bosteds- eller leilighetsliste, kan nevnte listenummer endres midt i husholdet. Nuller eller nitall er brukt når informasjon mangler.

Kommunennummer: Bruker det offisielle norske nummersystem for kommuner bestående av 4 siffer fra 0101 til 2030. De to første siffer angir fylke, de to siste angir kommunen innenfor hvert fylke. Dersom det tredje sifferet er null, er kommunen en by. Skipslistene har fått nummer under 0100. Mer informasjon finnes her: http://www.rhd.uit.no/koding/F%F8destedskoder_Norge.pdf

Kretsnummer: Kretsene er vanligvis nummerert fortløpende innenfor hver kommune, men identiske nummer kan i kilden være adskilt ved hjelp av bokstaver. For å bevare systemet, er de fire første siffer vanlige tall etterfulgt av punktum og to ekstra siffer. Skip mangler kretsnummer, så i skipslistene er feltet null utfyllt.

Eksempel: kretsnummer 34a blir erstattet med 0034.10. Posisjoner totalt: 7

Bostedsnummer: Bostedene er nummerert fortløpende innefor hver krets, men også her kan identiske nummer være adskilt med bokstaver i kilden. For å bevare systemet er de fire første siffer vanlige tall etterfulgt av punktum og to ekstra siffer. Eksempel: bostedsnummer 236a blir erstattet med 0236.10. Posisjoner totalt: 7

Leilighetsnummer: I byene vil hver leilighet innenfor et bosted ha sitt eget nummer. Dersom det her er identiske nummer adskilt med bokstaver i kilden, bevares systemet ved at de tre første siffer er vanlige tall etterfulgt av punktum og to ekstra siffer. Eksempel: leilighetsnummer 2a blir erstattet med 002.10. Posisjoner totalt: 6

Landkode: Den norske landskoden 0047 er brukt her.

Antall personer: Det totale antall personer i hvert hushold er en generert variabel.

Bostedsnavn: Gårdsnavn, gatenavn eller skipsnavn hentet fra kilden. Bare plass til 16 siffer, så lange navn vil bli kuttet. Tegnet !! betyr at navnet mangler i kilden.

Personnummer: Alle personene i kilden er nummerert fortløpende innenfor hvert bosted på landet og innenfor hver leilighet i byen.

Husholdsnummer: Den fortløpende nummereringen av husholdene innenfor hvert bosted på landet eller leilighet i byene er en konstruert variabel. Det starter med 001 for hver bosteds- eller leilighetsliste, og øker med en for hver gang variabelen **Ny husholdning** inneholder verdien «1» .

Ny husholdning: Verdien «1» indikerer starten av en ny husholdning (husstand) slik det er markert i den originale kilden. Det er eneste lovlige verdi i dette feltet, så resten vil være utfyllt med null.

Kjønn: Bruker samme koder som IPUMS; mann = 1, kvinne = 2, andre verdier = 0

Bostatus: I 1875, 1900 og 1910 er personene markert med tre ulike bostatuser, som er erstattet med følgende koder; (I 1865 er det ingen slik markering)

Personer som bor fast i huset og var tilstede på tellingsdagen = 1

Personer som bor fast i huset, men var fraværende på tellingsdagen = 2

Personer som var midlertidig tilstede i huset på tellingsdagen = 3

Sedvanlig og antatt oppholdsted: I 1875, 1900 og 1910 vil alle fraværende personer ha oppgitt stedet de sannsynligvis oppholdt seg på, og alle midlertidig tilstedeværende har oppgitt stedet der de hørte hjemme. Disse stedsnavnene er kodet på samme måte som variabelen **Fødested**, men denne variabelen er ikke kodet helt fullstendig, fordi opplysningene ofte er mangelfulle.

Familiestatus: Alle opplysningene som er gitt om familieforhold i kilden er kodet både med norske koder og NAPP/IPUMS Relate koder. Ideelt sett er det personenes forhold til husstandsoverholdet som skal gjenspeiles i kodene, men det er vanskelig å gjennomføre dette i praksis.

Norske koder for familiestatus: Det er to variabler til disposisjon for å kode hver persons stilling i familien. Rekkefølgen på opplysningene i kilden er fulgt under koding. Eksempel: hf, søn = 01 03, mens søn, hf = 03 01

Term	Kode
Husstandsoverhode	01
Ektefelle	02
Barn, stebarn	03
Foster-, pleie-, adoptivbarn	05
Svigerbarn	07
Barnebarn	08
Foreldre, svigerforeldre	09
Søsken, svigersøsken	11
Annen slekt	13
Tjenestefolk	14
Lærlinger m. v.	15
Losjerende	16

Fattige, legdslem	17
Innerster	18
Besøkende	20
Kårfolk, føderådsfolk	21
Andre	23
Ukjent	99
Ingen informasjon	00

NAPP/IPUMS Relate: Den første oppgitte familieopplysning i kilden er også kodet i det amerikanske kodesystemet som er langt mer komplekst enn det norske. En fullstendig oversikt over alle kodene finnes på følgende side:

https://www.nappdata.org/napp-action/variables/RELATE#codes_section

Sivilstatus: Alle med opplysninger om sivilstatus i kilden blir kodet som følger. Manglende opplysning indikerer oftest status ugift, men ikke alltid.

Term	Kode
Gift	1
Gift (ektefelle fraværende)	2
Separert	3
Skilt	4
Enkestand	5
Singel/Ugift	6
Ingen informasjon	9

Kode 2 (Gift (ektefelle fraværende) har ikke blitt brukt, men kan bli laget ut fra midlertidig fraværende variabelen.

Yrke: Opplysninger om yrkesaktivitet er kodet både ut fra et forholdsvis enkelt norsk system og et langt mer omfattende internasjonalt klassifiseringssystem kalt HISCO.

Norske yrkeskoder: Det er mulig å kode både ett hovedyrke og ett biyrke. For hver yrkestittel er det en variable for hierarkisk posisjon og en variabel for næringsvei. Eksempel: gårdbruker selveier og skomagemester = 01 11 26 21

Hierarkisk posisjon: Forhold til jorda og jordeiendommen, bosted eller til generell sosial hierarkisk posisjon i samfunnet.

Term	Kode
Ingen informasjon	00
Gårdbruker, selveier, rydningsmann	01
Brukseier, væreier, propriet	02
Huseier	03
Forpakter, leilending, bygselmann	04
Gårdbruker/jordbruker, uspesifisert	05
Føderåds- /kårsfolk	06
Husmann med jord	07
Husmann uten jord	08
Husmann (uspesifisert), plassmann	09
Inderst	10
Tjener, dreng, budeie, kokke o.l.	12

Hjelper til i familien o.l.	13
Selvstendig, privat næringsdrivende	20
Embetsmann	21
Bestillingsmann	22
Funksjonær, off. tjenestemann, betjent	23
Formann	24
Vaktmann, oppsynsmann, husbestyrer, gårdsbestyrer	25
Mester	26
Andre arbeidsledere	27
Svenn	37
Arbeider, dagarbeider	38
Lærling	39
Andre	40
Agent	41
Student, skoleelev	50
Rentelist, «kapitalist»	51
Pensjonist	52
Ikke lenger yrkesaktiv, forhenværende	53
Pleiebarn, fosterbarn	54
Legdslem, fattiglem	55
Offentlig understøttelse	56
Understøttelse fra annet hold	57
Tigger, betler	58
Fange	59

NÆRINGSVEI: Forhold til yrkesmessig/faglig posisjon i arbeidssituasjonen.

Term	Kode
Primærnæring:	
Uspesifiserte primærnæringer	10
Jordbruk	11
Skogbruk	12
Fiske og fangst, jakt, ishavsfarar	13
Bergverk	14
Reindrift, reineier, reinholder, reinpasser, reinavl	15
Annen utmarksnæring (sanker bær o.l.)	19
Sekundærnæring	
Uspesifiserte servicenæringer	20
Håndverk	21
Hjemme håndverk og -industri	22
Stein- og jordarbeider, skiferarbeider etc.	23
Industri, verft	24
Bygg- og anleggsvirksomhet, men ikke 21 og 24	25
Sagbruk	26
Tertiærnæring	
Uspesifiserte servicenæringer	30
Handel	31
Skipsfart, sjømann, matros	32
Transport på land, kjører, fragtmann, fløttmann o.l.	33
Off. kommunikasjon; veivesen, jernbane, d/s ekspedisjon, los o.l.	34

Sivil/Offentlig tjeneste; lærer, post, politi, toll, telegraf, havnevesen, lensmann, lappeoppsyn, statskogsvogter, sorenskriver o.l.	35
Geistlig off. tjeneste; biskop, prost, sogneprest, prest, kapellan o.l.	36
Militærvesen	37
Helsevesen	38
De frie yrker	39
Husgjerning, huslig syssel, vask o.l.	42
Ikke produktiv	50
Andre yrker	60
Bank, forsikring, fast eiendom	70
Kontoransatt, uspesifisert	80
Ukjent tittel	99

HISCO: For å kunne sammenligne med andre land har vi også kodet yrkene med et internasjonalt system. Systemet er veldig omfattende, så vi har brukt en modifisert versjon med litt færre koder. Mer informasjon om yrkeskodene finnes her:

https://www.nappdata.org/napp-action/variables/OCCHISCO#codes_section

NAPP HISCO status: Eventuelle opplysninger om status i yrkeskodene kodes med to

tilleggssiffer: https://www.nappdata.org/napp-action/variables/OCSTATUS#codes_section

NAPP HISCO relasjon: Eventuelle opplysninger om slektskap i yrkeskodene kodes med følgende to tilleggssiffer:

Term	Kode
Hustru	10
Enkestand	11
Sønn	12
Datter	13
Mannlige slektninger	14
Kvinnelige slektninger	15
Avhengige	16
Fysisk eller psykisk syk	41
Hjemmearbeid	51
Ingen informasjon	00

NAPP produkt: Yrker i hovedgruppe 4 (salgsarbeidere) har i tillegg en produktkode med tre siffer:

https://www.nappdata.org/napp-action/variables/PRODUCT#codes_section

Fødselsår eller dato: I 1865 må fødselsåret beregnes ut fra den i kilden oppgitt alder.

I 1875 og 1900 er primært fødselsåret oppgitt i kilden. Fødselsdatoen som er oppgitt i 1910 blir i kodingsprosessen fordelt på tre ulike variabler: **dag**, **måned** og **år**.

Fødested: Oppgitt fødested er kodet med de norske kommunenumrene fra 0100 til 2030 for personer født i Norge. Koder for utenlandske fødested er basert på de amerikanske IPUMS Birthplace kodene, men tilpasset det norske systemet. En fullstendig oversikt over alle kodene som er brukt finnes på følgende side:

http://www.rhd.uit.no/koding/fs_koder.html

Statsborgerskap: Følgende koder er brukt:

Term	Kode
Norsk	404
Svensk	405
Finsk	401
Dansk	400
Tysk	453
Russisk	465
Resten av Europa	499
Resten av Verden	900
Ukjent	997
Ingen informasjon	999

Religion: NAPP koder er brukt om religiøs tilhørighet. Se følgende side:

https://www.nappdata.org/napp-action/variables/RELIGION#codes_section

Sykdom: Følgende koder er brukt på opplysninger om sykdom i kildene.

Term	Kode
Sinnssvak, Åndssvak	21
Blind	24
Døv	25
Døvstum	26
Andre	99
Ingen informasjon	00

Etnisitet: I 1900 og 1910 er personens egen etnisitet oppgitt og kodet i første variabel felt for etnisitet. I 1875 er etnisiteten til personens far og mor oppgitt, så opplysningen må fordeles på to ulike variabel felt. I 1865 er opplysninger om etnisitet hentet fra overskrifter og merknadsfelt og fordelt på enkelt individene. Mest første, men også andre variabel felt for etnisitet kan være benyttet ved koding. Følgende koder er benyttet:

Term	Kode
Engelsk	2100
Tysk	3100
Norsk	4050
Same, lappisk	4100
Same, nomade	4110
Same, fastboende	4120
Blandet	4200
Norsk-Samisk	4210
Norsk-Finsk	4220
Samisk-Finsk	4230
Skandinavisk	5100
Svensk	5200
Finsk	5300
Dansk	5400
Islandsk	5500
Bøhmisk	6410
Ungarsk	6420
Polsk	6430
Russisk	6510
Russisk Jøde	6520

Italiensk	6730
Amerikansk (Uspesifisert)	7100
Ukjent	9970
Ingen informasjon	9990

Språk: Opplysninger om språk er kodet med følgende koder. Dersom mer enn ett språk er oppgitt, blir det første kodet.

Term	Kode
Svensk	0500
Norsk	0700
Finsk	3300
Samisk	3520
Andre	9600
Ingen informasjon	9900

Fornavn og etternavn: De fleste personnavn fra kilden er blitt standardisert før de er tatt med i kodafila, og trunkert til 16 karakterer. Tegnet !! betyr at navneopplysningen mangler i kilden.